

ANABİLİM EĞİTİM KURUMLARI

ERGENLİKTE
CİNSEL
GELİŞİM

ERGENLİKTE CİNSEL GELİŞİM VE CİNSEL GELİŞİMİN DAVRANIŞLARA YANSIMASI

Ergenlik, çocukluk çağı ile yetişkinlik çağı arasındaki geçiş dönemidir. Ergenlik; bireyde çocuksu tutum ve davranışların yerini yetişkinlik rolünün aldığı, cinsiyet yetilerinin kazanıldığı, bireyin erişkinlik rolüne psikolojik ve somatik olarak hazırlandığı dönemdir.

Ergenlik süreci bedensel değişimle kendini gösterir. Cinsel kimlik, bedensel ve ruhsal değişimle birlikte netleşmeye başlar. Ergenliğin ilk zamanlarında büyüme hızlıdır. Bu hızlı bedensel değişimle ruhsal değişim paralellik göstermemektedir. Ergen bedensel olarak büyümüş, gelişmiş, sesi kalınlaşmıştır fakat davranışlarına baktığımızda hareketlerinin bedeniyle orantılı olmadığını görürüz. Kişi henüz ruhsal olarak olgunlaşmamıştır. Hormonal değişiklikler ve bedenin cinsel olarak gelişmesi ergenin bocalamasına neden olur. Bundan dolayı ergenlik döneminde birey coşkulu, heyecan dolu, kaygılı, saldırgan ve depresif olabilmektedir. Bu dönemde birey hem yalnız kalmak hem de bir yerlere ait olmak ister. Bu dönem; ergenin anne-baba ile en çok çatışma yaşadığı, ailesi tarafından anlaşılmadığını düşündüğü, kapıların çarpıldığı dönemdir.

Erişkinlik dünyasına geçiş için bir ön basamak olan ergenlik dönemini biz anne babalar da yaşadık. Bu fırtınalı dönem, davranışlara farklı şekillerde yansiyabilmektedir. Özellikle büyümeye ve bunun sonucu olarak vücut değişimine bağlı farklılıkların ergenin davranışları üzerinde birtakım etkileri olduğunu söyleyebiliriz. Bu durumun ergenin kendine, aile ve arkadaşlık ilişkilerine bakış açısını fazlasıyla etkilediğini söyleyebiliriz. Bu dönemde ergenin duygusal anlamda iniş-çıkış yaşadığı görülür. Ergen; bir gün çok mutluysen diğer gün sebepsiz yere mutsuz olabilir, öfkesini ve sevincini kontrol etmekte zorluklar yaşayabilir.

Ergenlik döneminde birey, anne ve babasının ya da otorite konumundaki kişilerin her şeyi bilmediğini, onun sorunlarına çözüm üretmediği düşünür ve birey aile ile sık sık çatışma yaşar. Aile ile çatışmanın temelinde arkadaşlık ilişkileri, akademik başarı-başarısızlık ve bağımsızlık isteği yer almaktadır.

Yalnızlık isteği bu dönemde en çok karşılaşılan durumdur. Gencin bu dönemde ailesiyle olan paylaşımları en aza inmeye başlayacaktır. Çocuğunuz size artık hiçbir şey anlatmayacak, sizinle paylaşımda bulunmayacak, eve geldiğinde odasına kapanıp yalnız kalmak isteyecektir. Onun için bir arkadaş grubu içerisinde olmak ve onlarla paylaşımda bulunmak daha önemli ve değerli olacaktır.

Bu dönemde öğrenci, okuluna ve derslerine karşı ilgisiz bir tavır sergileyebilir. Öğrencinin notlarında düşmeler görülebilir. Bu dönemde ergenler kendilerine yeterince güvenmedikleri için başladıkları işleri başaramayacaklarını düşünürler ve bu dönemde ders çalışmak yerine ilgisini çeken şeylere yönelmeyi tercih ederler.

Bu dönemde dağınıklık ergenin fiziksel ortamında görülebileceği gibi zihinsel düzeyinde de karşımıza çıkar. Ergenlerin dikkatlerinin çabuk dağılabildiğini bu süre içerisinde gözlemleyebilirsiniz.

Fiziksel görüntü bu dönemde önem kazanacak ve bireyler; kendini beğenmeme, kendilerini sosyal ortamlardan soyutlama, sivilcelerden dolayı hayata küsme gibi davranışlar sergileyeceklerdir. Bu dönemde ergen, kimlik arayışını sürdürmekte ve "Ben kimim?", "Ben neyim?", "Ben ne olacağım?" gibi soruların cevabını bulmaya çalışmaktadır.

Ergenler yine bu dönemde kendilerini tam bağımsız bir birey olarak görmek isteyeceklerdir. Bu dönemde ergen, çocuksu davranışlara sahip olsa da bedensel gelişim bakımından yetişkindir. Anne-baba baskısından kurtulmak için yetişkin olma isteği yüksektir ve ergen büyüdüğünü herkese göstermek ister.

Bu dönemde anne-baba ve diğer yetişkinler, gençlerin bağımsızlık kazanma isteklerine saygı duymalı ve onlara anlayış göstererek yardımcı olmalıdır. Hâlâ kendilerine çocuk gibi davranılması ergenlerin hoş karşılamayacakları bir tavidir ve büyüdüğünü ispatlamak için ergenler, yetişkinlere özgü davranışlara yönelebilirler: aşırı makyaj yapmak, sigara kullanmaya başlamak, argo sözcükler kullanmak vb. Ergen, yetişkin olduğunu ispatlamak için söylenenlerinin tersini yapma, söylenenlere karşı gelme gibi davranışlar sergileyebilir. Bu noktada onları cezalandırmak çare olmayacaktır.

Dolto: "Ergenler kabuk değiştiren istakozlara benzerler. İstakozlar kabuk değiştirme döneminde zayıf ve savunmasızdırlar. Ergenlik, bireyin zayıf ve savunmasız olduğu bir dönemdir." der. İşte bu yüzden anne-baba olarak bu dönemde ergene; bedensel ve fiziksel değişimi ile ilgili bilgi vermeli, yaşadığı sürecin normal olduğunu anlatmalı ve kendisine herkes tarafından değer verildiğini hissettirmeliyiz.

Kaynakça

www.mavimarti.net\Ergenlik Dönemi Sorunları